

**Wewnętrzne standardy etyczne i organizacyjne
świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych
w projekcie „Pogodna Jesień Życia w Radzionkowie”
dofinansowanym w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Śląskiego na lata 2014-2020**

Tytuł projektu: „Pogodna Jesień Życia w Radzionkowie”

Nr wniosku: WND-RPSL. 09.02.03-24-03C1/18

Oś priorytetowa 9. Włączenie społeczne

Działanie 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne

Poddziałanie: 9.2.3. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – OSI

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Niniejszy dokument określa wewnętrzne standardy etyczne i organizacyjne świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych obowiązujące w projekcie „Pogodna Jesień Życia w Radzionkowie”, który realizowany jest przez Lidera: Fundację Ekspert-Kujawy z siedzibą w Inowrocławiu w partnerstwie z Fundacją Więcej z Życia. Projekt realizowany w okresie: od 01.01.2019 r. do 31.12.2021 r. na obszarze miasta Radzionków (woj. śląskie).
2. Wewnętrzne standardy etyczne i organizacyjne świadczenia usług opiekuńczych w ramach projektu „Pogodna Jesień Życia w Radzionkowie” podano do publicznej wiadomości na stronie www.fundacja.ekspert-kujawy.pl.

§ 2

Cele standaryzacji usług

1. Wykonawcy zaangażowani do realizacji / świadczenia usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych zobowiązani są do przestrzegania ustalonych poniżej standardów działania.
2. Standardy mają na celu określić sposób zachowania wykonawcy usługi w stosunku dla osoby niesamodzielnej w miejscu ich zamieszkania. Mają przyczynić się do ujednoczenia i uporządkowania oferty pomocy proponowanej w ramach projektu osobom niesamodzielnym. Co daje szansę na dostarczanie przez wszystkich wykonawców w miarę jednolitej usługi (o podobnych podstawowych cechach i określonej jakości).

3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze jako przedmiot standaryzacji
Przedmiotem standaryzacji są usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych świadczone w miejscu zamieszkania.

- ✓ Usługi opiekuńcze to m.in pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych -opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz (w miarę możliwości), zapewnienie kontaktów z otoczeniem osobie starszej, która w tym zakresie wymaga pomocy innych osób.
- ✓ Usługi specjalistyczne wynikają z potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności osoby niesamodzielnej
- ✓ Wymiar i zakres usług uzależniony jest od stanu zdrowia osoby niesamodzielnej, jego sytuacji rodzinnej i materialnej, sprawności psychofizycznej jak również możliwości wsparcia i udzielenia pomocy ze strony rodziny i środowiska.
- ✓ Usługi w ramach projektu mogą być realizowane przez wykonawców tj. osoby fizyczne/podmioty prowadzące działalność gospodarczą/osoby prawne/ jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które posiadają niezbędną wiedzę i doświadczenie do wykonania usługi lub dysponują osobami spełniającymi określone wymagania ze względu na specyfikę potrzebnych usług
- ✓ Celem usług świadczonych dla osób niesamodzielnych w miejscu zamieszkania jest umożliwienie tym osobom dalszego (jak najdłuższego) funkcjonowania w swoim dotychczasowym środowisku, mimo doświadczanych ograniczeń w samodzielnym zaspokajaniu podstawowych i niezbędnych potrzeb oraz barier w integracji ze środowiskiem. Świadczenie usług w sposób zorganizowany adekwatnie do rozpoznanych potrzeb powinno zawsze zakładać partycypację osoby starszej w wykonywaniu poszczególnych czynności wchodzących w zakres usług (charakter wspierająco - aktywizujący, ale nie wyręczający) oraz ścisłą współpracę w realizacji usług z najbliższym otoczeniem osoby starszej (zgodnie z zasadą pomocniczości).
- ✓ Efektem usług o odpowiedniej jakości jest:
  - podtrzymanie lub poprawa sprawności fizycznej osoby starszej, jej dobra kondycja psychiczna oraz integracja ze społecznością w stopniu adekwatnym do indywidualnych możliwości i potrzeb
  - utrzymanie stabilnego stanu zdrowia
  - uniknięcie powikłań związanych z hospitalizacją, długotrwałą lub przewlekłą chorobą

- uniknięcie powikłań wynikających z długotrwałego unieruchomienia (odparzenia, odleżyny, przykurcze, powikłania układu oddechowego, pokarmowego, krążenia)
- kompensowanie ograniczonej zdolności do samodzielnego poruszania się przy pomocy osoby drugiej
- poprawa samopoczucia
- podtrzymanie lub zwiększenie samodzielności
- podtrzymanie lub zwiększenie aktywności
- zmniejszenie izolacji społecznej

§ 3

Odbiorcy usług

1. Odbiorcami usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania są osoby niesamodzielne.

Pomoc przysługuje osobie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób i może być przyznana:

- a) osobie samotnej w rozumieniu art. 6 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, która jest pozbawiona takiej pomocy mimo wykorzystania własnych uprawnień, zasobów i możliwości;
- b) osobie samotnie gospodarującej w rozumieniu art. 6 pkt 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, gdy wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić, wykorzystując swe uprawnienia, zasoby i możliwości;
- c) osobie w rodzinie, gdy rodzina nie może, z uzasadnionej przyczyny, zapewnić odpowiedniej pomocy, wykorzystując swe uprawnienia, zasoby i możliwości

2. Usługi w ramach projektu realizowane są na terenie miasta Radzionków, w miejscu zamieszkania osoby niesamodzielnej.

§ 4

Procedura czynności dotyczących przyznawania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Procedura przyznawania i ustalania odpłatności za usługi dla osób niesamodzielnych świadczone w miejscu zamieszkania obejmuje:

1. Przyjęcie zgłoszenia dotyczącego udzielenia pomocy- złożenie formularza zgłoszeniowego przez osobę zainteresowaną usługami opiekuńczymi/ osobę zgłaszającą potrzebę objęcia usługami.

2. Przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Pracownik specjalistyczny o profilu medycznym /socjalnym przeprowadzający wywiad rodzinny z osobą niesamodzielną/ osobą upoważnioną/ opiekunem prawnym osoby niesamodzielnej kompletuje w szczególności następujące dokumenty:

a. zaświadczenie lekarskie wydane przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej/ lekarza specjalisty stwierdzające, iż osoba ubiegająca się o przyznanie usług wymaga pomocy innych osób/ pomocy specjalisty

b. kserokopię orzeczenia o niepełnosprawności (jeżeli jest)

c. dokumenty potwierdzające wysokość dochodu osoby/rodziny wspólnie gospodarującej z miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku o pomoc (do wglądu).

d. dowód osobisty lub inny dokument potwierdzający tożsamość wnioskodawcy (do wglądu)

3. W trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego u osoby ubiegającej się o przyznanie usług pracownik specjalistyczny powinien ustalić zakres pomocy udzielanej osobie niesamodzielnej.

4. Pracownik specjalistyczny jest zobowiązany do udzielenia wyczerpującej informacji osobie ubiegającej się o przyznanie usług, ze szczególnym uwzględnieniem zasad ponoszenia odpłatności za świadczone usługi.

5. Ustalamy, że od momentu przyjęcia zgłoszenia potrzeby udzielenia pomocy, pracownik specjalistyczny wchodzi w środowisko – miejsce zamieszkania osoby niesamodzielnej niezwłocznie w celu przeprowadzenia wywiadu (do 14 dni od powzięcia wiadomości o konieczności przeprowadzenia wywiadu).

6. Dokonanie analizy sytuacji osoby ubiegającej się o wsparcie:

a. po zgromadzeniu wszystkich wymaganych dokumentów pracownik specjalistyczny analizując sytuację rodzinną (pod kątem zapewnienia opieki przez rodzinę), inne instytucje (OPS) i zdrowotną osoby ubiegającej się o przyznanie usług wnioskuje o przyznanie tej formy pomocy, bądź jej odmowę

b. wywiad środowiskowy powinien zawierać diagnozę sytuacji osoby/rodziny ubiegającej się o przyznanie pomocy oraz wnioski pracownika specjalistycznego, w kwestii zasadności ubiegania się o przyznanie usług

c. na podstawie zebranych dokumentów i oceny sytuacji osoby niesamodzielnej pracownik specjalistyczny zobowiązany jest do przygotowania kontraktu trójstronnego obejmującego m.in:

- indywidualny zakres usług opiekuńczych, opracowany z udziałem osoby niesamodzielnej oraz realizatora usług stanowiący indywidualny plan wsparcia i pracy z osobą niesamodzielną

- wymiar usług (ilość godzin dziennie, ilość dni świadczenia usług w tygodniu/ miesiącu)
  - wysokość odpłatności (zgodne cennikiem usług załącznik nr 1 do Regulaminu naboru i uczestnictwa)
- d. przy ustalaniu wymiaru godzin i zakresu świadczonych usług opiekuńczych pracownik specjalistyczny powinien uwzględnić w szczególności:
- rodzaj schorzenia i sprawność fizyczną osoby niesamodzielnej
  - warunki mieszkaniowe osoby niesamodzielnej
  - sytuację rodzinną i materialną osoby niesamodzielnej
  - uwarunkowania środowiskowe osoby niesamodzielnej (np. miejsce zamieszkania)
  - wydolność opiekuńczą rodziny osoby niesamodzielnej
- e. zakres przyznanych usług powinien wynikać ze stanu zdrowia osoby niesamodzielnej j oraz jej sytuacji rodzinnej.
- f. organizacja świadczenia usług uwzględnia podmiotowość osoby niesamodzielnej, w tym respektowanie prawa do poszanowania i ochrony godności, intymności, w szczególności w przypadku czynności o charakterze opieki higienicznej i pielęgnacji oraz poczucia bezpieczeństwa i ochrony dóbr osobistych
- g. niezbędna do wydania decyzji analiza sytuacji rodziny musi zakończyć się niezwłocznie po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i zebraniu niezbędnych dokumentów.
- h. na podstawie zebranych przez pracownika specjalistycznego dokumentów kierownik projektu wydaje decyzję o przyznaniu bądź odmowie usług opiekuńczych, która zawiera
- rozstrzygnięcie, zawierające w szczególności: zasady przyznania (zakres świadczonych usług, czas trwania), wysokość odpłatności adekwatne do przyznanej pomocy
- i. w przypadku zmiany dochodu klienta lub jego sytuacji rodzinnej ustalona pierwotnie odpłatność może ulec zmianie.
- j. gdy po analizie dokumentów kierownik projektu wyda pozytywną decyzję - wówczas informacje niezbędne do wykonania usług przekazuje się realizatorowi usług . Wydanie decyzji następuje niezwłocznie po zebraniu kompletu dokumentów stanowiących podstawę przyznania lub odmowy przyznania usług opiekuńczych.

§ 5

Zakres usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania

Zakres usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania obejmuje w szczególności:

POMOC W ZASPOKAJANIU CODZIENNYCH POTRZEB ŻYCIOWYCH

Czynności żywieniowe:

- dostarczenie lub przyrządzenie (minimum jednego gorącego posiłku w ciągu dnia) posiłków zgodnie z zasadami higieny oraz uwzględnieniem odpowiedniej diety, a w razie konieczności pomoc w spożywaniu posiłków;
- przygotowanie i właściwe przechowywanie produktów lub posiłków na części dnia, w której podopieczny zostanie sam.

OPIEKA HIGIENICZNA

Czynności związane z utrzymaniem higieny osobistej podopiecznego:

- toaleta całego ciała (kąpiel, mycie głowy, czesanie, strzyżenie, obcinanie paznokci, golenie, natłuszczanie ciała);
- pielęgnacja jamy ustnej (mycie protezy);
- pomoc w załatwianiu potrzeb fizjologicznych;
- przebieranie w czystą odzież i pościel, zmiana pielucho-majtek;
- zapobieganie odleżynom, układanie osoby chorej w łóżku i pomoc przy zmianie pozycji;
- wykonanie innych czynności wskazanych przez lekarza (oklepywanie, opatrunki, okłady, kompresy, podawanie leków drogą doustną, doodbytniczą, inhalacje, mierzenie temperatury, ciśnienia, poziomu cukru itp.);
- inne czynności wynikające z indywidualnych potrzeb opieki pielęgniarstwa;

CZYNNOŚCI ZWIĄZANE Z UTRZYMANIEM HIGIENY OTOCZENIA

Czynności gospodarcze:

- wietrzenie pomieszczeń;
- sprzątanie, utrzymanie w czystości najbliższego otoczenia (za wyjątkiem ciężkich prac porządkowych*), wynoszenie śmieci;
- trzepanie lub odkurzanie dywanów;
- utrzymanie czystości naczyń stołowych i kuchennych, urządzeń sanitarnych, wózka inwalidzkiego, balkonika itp.;
- pranie odzieży lub pościeli (w tym zanoszenie i odnoszenie do pralni), niezbędne prasowanie;
- robienie zakupów lub pomoc w ich dokonywaniu (żywność, środki czystości, prasa itp.) oraz dostarczanie ich podopiecznemu;

BIEŻĄCE CZYNNOŚCI ORGANIZACYJNE

- Ustalenie wizyt lekarskich i towarzyszenie w nich, jeżeli zachodzi taka potrzeba;

- Realizacja recept lekarskich;
- Załatwienie spraw urzędowych lub towarzyszenie podczas wizyt w urzędach i instytucji i
- Pomoc w uiszczaniu opłat i należności zgodnie z życzeniem;
- Zgłaszanie do naprawy urządzeń i instalacji domowych.

ZAPEWNIENIE KONTAKTU Z OTOCZENIEM

- inicjowanie i ułatwianie kontaktu z rodziną i środowiskiem lokalnym;
- organizacja wyjść z mieszkania;
- pomoc w zaspokajaniu potrzeb duchowych w tym religijnych;
- pomoc w zaspokajaniu potrzeb kulturalno-sportowo-rekreacyjnych;
- Inne czynności wynikające z indywidualnych potrzeb osoby starszej;

*Ciężkie prace porządkowe - odśnieżanie, mycie klatki schodowej, sprzątanie mieszkanie (np. po remontach), trzepanie dywanów, pranie dywanów, i chodników, mycie: framug, drzwi, lamp, żyrandoli, zmiana firan i zasłon, sprzątanie przynależnych pomieszczeń użytkowych (skrytek, piwnic itp.), ogródków.

Organizacja świadczenia usług opiekuńczych, w tym organizacja przestrzeni, uwzględnia jak najwyższy stopień bezpieczeństwa zarówno osoby niesamodzielnej, jak i osoby świadczącej usługi. Jeśli konieczne jest np. dźwiganie osoby unieruchomionej, osobie świadczącej usługi opiekuńcze powinien być zapewniony sprzęt wspomagający lub pomoc drugiej osoby.

Osoba świadcząca usługi jest zobowiązana dbać nie tylko o bezpieczeństwo osoby niesamodzielnej, ale również o własne. Ma prawo odmówić wykonania czynności zagrażającej jej zdrowiu, np. dźwigania podopiecznego unieruchomionego przy przemieszaniu go z łóżka na fotel, jeżeli jest sama i nie może skorzystać z pomocy innych osób, nie dysponuje sprzętem wspomagającym i nie zna technik bezpiecznego przemieszania osoby unieruchomionej. Podczas pracy osoba świadcząca usługi ma również prawo odmówić wykonania czynności niezgodnych z zakresem zleconych czynności i etyką zawodową.

Czas wykonywania poszczególnych czynności usługi jest zróżnicowany w zależności od:

- stanu psychofizycznego osoby starszej,
- warunków lokalowych i niezbędnego wyposażenia mieszkania (w tym dostępności przedmiotów ułatwiających wykonanie usługi),
- liczby osób zaangażowanych w realizację usługi (np. osoby świadczące usługę, członkowie rodziny).

§ 6

Wymagania względem wykonawcy usługi opiekuńczej

1. Wymagania dotyczące wykonawców świadczenia usług opiekuńczych. Wykonawca realizujący usługi opiekuńcze zobowiązany jest do:

- a) zapewnienia świadczenia usług w wymiarze i zakresie określonym w umowie świadczenia usług opiekuńczych
- b) zapewnienia nieprzerwanego i właściwego pod względem jakości procesu świadczenia usług, w terminach i czasie określonym przez Fundację Ekspert-Kujawy.
- c) spełnianie określone wymagania co do kwalifikacji, doświadczenia lub zapewniać kadre do świadczenia usług opiekuńczych, spełniającą określone wymogi co do kwalifikacji, doświadczenia
- d) dokumentowania procesu świadczenia usług opiekuńczych

2. Osoba realizująca usługi opiekuńcze zobowiązana jest do:

- a) przestrzegania zasad w tym etycznych świadczenia usług sumiennie i starannie, w wymiarze i zakresie określonym przez zleceniodawcę
- b) zachowania tajemnicy służbowej w zakresie informacji uzyskanych na temat osoby starszej korzystającej z usług (w szczególności dotyczących sytuacji życiowej i materialnej oraz stanu zdrowia), jej rodziny i otoczenia
- c) dbałości o dobro osoby niesamodzielnej korzystającej z usług, w tym o jej mienie, w szczególności poprzez przestrzeganie zakazu wprowadzania nieupoważnionych osób trzecich do jej mieszkania, a także udostępniania powierzonych w związku z wykonywanymi obowiązkami kluczy do mieszkania
- d) przestrzegania zasad współżycia społecznego w kontaktach z osobą starszą korzystającą z usług oraz jej rodziną, w tym stosowania zwrotów grzecznościowych, o ile osoby te nie wyraziły woli zwracania się do nich w inny sposób
- e) przestrzegania przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów przeciwpożarowych
- g) niezwłocznego informowania swojego przełożonego o:
  - braku możliwości świadczenia usług, np. z powodu choroby, pobytu w szpitalu, nagłego zdarzenia losowego,
  - braku możliwości wejścia do mieszkania osoby starszej objętej usługami
  - czasowej rezygnacji osoby niesamodzielnej z usług (np. ze względu na jej wyjazd lub przyjazd rodziny)

- h) rozliczania się z pieniędzy otrzymanych od osoby niesamodzielnej j korzystającej z usług z przeznaczeniem na dokonanie zakupów, realizację recept lub opłacenie rachunków – tego samego dnia, na podstawie paragonów lub potwierdzeń zapłaty
- i) nie obarczania osoby niesamodzielnej korzystającej z usług osobistymi problemami, w tym przestrzegania zasady nie pożyczania od osoby starszej środków pieniężnych
- j) szanowania woli osoby niesamodzielnej korzystającej z usług w zakresie sposobu wykonywania konkretnych czynności usługowych
- k) dokumentowania wykonania czynności opiekuńczych
- l) współpracy z pracownikiem socjalnym i pielęgniarką środowiskową

3. Osoby świadczące usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych powinny działać zgodnie z zasadami:

- praworządności
- bezstronności i bezinteresowności
- obiektywności
- uczciwości i rzetelności
- odpowiedzialności
- godnego zachowania w miejscu pracy i poza nim
- uprzejmości i życzliwości w kontaktach z osobami starszymi

4 . Usługa opiekuńcza świadczona jest przez:

- Osobę posiadającą kwalifikacje do wykonywania jednego z zawodów: opiekun środowiskowy, AON, pielęgniarz, opiekun osoby starszej, opiekun medyczny, opiekun kwalifikowany w domu pomocy społecznej, a także ukończyły szkolenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy lub pomocy przedmedycznej;
- Osobę posiadającą doświadczenie w realizacji usług opiekuńczych, w tym zawodowe, wolontariackie lub osobiste wynikające z pełnienia roli opiekuna faktycznego i odbyły minimum 80-godzinne szkolenie z zakresu realizowanej usługi.

5.W przypadkach, w których z różnych względów ograniczony jest dostęp do usług świadczonych przez pielęgniarkę środowiskową, a osoba korzystająca z usług opiekuńczych nie jest w stanie przyjmować leków samodzielnie, zasadne jest zapewnienie w składzie kadry świadczącej usługi opiekuńcze osoby/osób, które posiadają uprawnienia do podawania leków, w tym insuliny.

6. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych podlega indywidualnemu dokumentowaniu w formie papierowej lub elektronicznej i obejmuje w szczególności:

a) indywidualny zakres usług opiekuńczych – Kontrakt trójstronny - stanowiący równocześnie –

indywidualny plan wsparcia i pracy z osobą niesamodzielną – opracowywany przez osobę świadczącą usługę opiekuńczą we współpracy z podmiotem realizującym usługi i osobą niesamodzielną (lub jej opiekunem faktycznym lub prawnym). Dokument ten jest aktualizowany w przypadku zmiany sytuacji życiowej, zdrowotnej osoby niesamodzielnej

b) dziennik czynności opiekuńczych – zawierający ewidencję wykonania zleconych czynności opiekuńczych prowadzoną na bieżąco przez osobę świadczącą usługi opiekuńcze, obejmującą datę, rodzaj wykonanej czynności, ewentualne spostrzeżenia i uwagi oraz podpis osoby dokonującej wpisu.

7. Świadczenie usług opiekuńczych podlega monitoringowi i okresowej ewaluacji podmiotu realizującego usługę opiekuńczą.

§ 7

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania

1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, wykonywane przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

2. Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania obejmuje obok usług opiekuńczych:

a) pielęgnację jako wspieranie procesu leczenia, w tym:

- pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych,
- uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt lekarskich, badań diagnostycznych,
- pomoc w wykupywaniu lub zamawianiu leków w aptece,
- pilnowanie przyjmowania leków oraz obserwowanie ewentualnych skutków ubocznych ich stosowania,
- w szczególnie uzasadnionych przypadkach zmianę opatrunków, pomoc w użyciu środków pomocniczych i materiałów medycznych, przedmiotów ortopedycznych, a także w utrzymaniu higieny,
- pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia,
- pomoc w dotarciu do placówek rehabilitacyjnych;

b) rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 581, z późn. zm.):

- zgodnie z zaleceniami lekarskimi lub specjalisty z zakresu rehabilitacji ruchowej lub fizjoterapii,
- współpracę ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmierzającego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług opiekuńczych.

3. Specjalistyczna usługa opiekuńcza w miejscu zamieszkania jest realizowana w oparciu o indywidualny plan pracy z osobą objętą usługami.

4. Specjalistyczna usługa opiekuńcza w miejscu zamieszkania jest świadczona przez osobę, która spełnia łącznie następujące warunki:

- a) spełnia wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych;
- b) posiada zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy lub pomocy przedmedycznej;
- c) posiada zaświadczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do wykonywania pracy w ramach świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

§ 8

Postanowienia końcowe

1. Niniejszy dokument wchodzi w życie z dniem podpisania i obowiązuje przez czas trwania projektu.
2. Niniejszy dokument może ulec zmianie w przypadku, gdy będzie to konieczne z uwagi na zmiany wprowadzone do wniosku o dofinansowanie projektu, zmianę przepisów prawa lub warunków umowy o dofinansowanie projektu, a także pisemnego zlecenia wprowadzenia określonych zmian ze strony organów lub instytucji uprawnionych do dokonania oceny i kontroli realizacji projektu.
3. W kwestiach nieujętych w Wewnętrznych standardach (...) ostateczną decyzję podejmuje Kierownik Projektu, od jego decyzji nie przysługuje odwołanie.
4. W sprawach nieuregulowanych niniejszym dokumentem stosuje się przepisy kodeksu cywilnego.

KIEROWNIK PROJEKTU

mgr Anna Pawłowska

